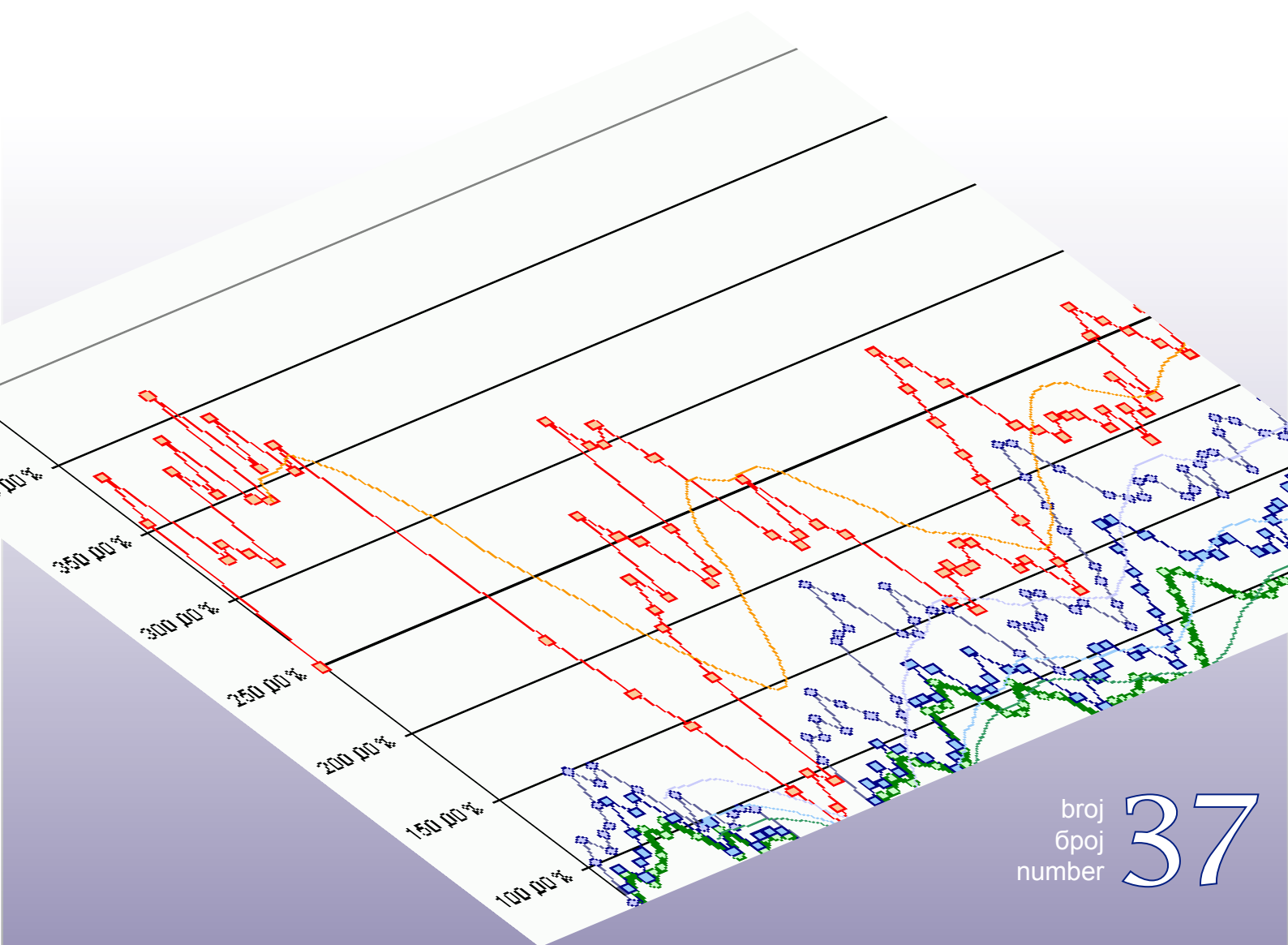

Macroeconomic Unit of the Governing Board of the Indirect Tax Authority

Oma Bilten

broj
број
number **37**

Уз овај број

Посматрајући наплату индиректних пореза у првом полугодишту ове године може се закључити да је висока и стабилна. Иако номинално приходи од индиректних пореза биљеже снажан раст и у овој години у другом кварталу примјетно је успоравање нето наплате. Босна и Херцеговина је у великој мјери зависна од увоза, а тиме су и приходи од индиректних пореза под великим утицајем колебања цијена енергената, сировине и хране на свјетским берзама. Поред тога, европски пут од БиХ захтијева укидање царина у размјени са ЕУ. Велика је непознаница у којој мјери ће постепено укидање царина на увоз из ЕУ утицати на увоз из ЕУ и укупне приходе који се по том основу наплаћују. То зависи у првом реду од самих пословних субјеката, који могу одређене веће набавке, које се обично уговарају два пута годишње, или инвестиције одложити до момента када ће бити укинута царине на репроматеријал или машине. Исто тако, очекује се да ће смањење трошкова због укидања царина довести до смањења цијена добара у земљи, веће потражње и веће производње, те да ће се створити простор за веће набавке и повећање производње у земљи код дефицитарних добара. На тај начин би укидање царина у размјени са ЕУ могло допринијети расту наплате директних и индиректних пореза у земљи. Очекује се да ће укидање царина на добра из ЕУ произвести и дјеловање ефекта супституције. Тај ефекат подразумијева заокрет у набавци компанија у БиХ према добављачима и робама поријеклом из ЕУ, што би могло умањити увоз из трећих земаља и очекиване приходе од царина и ПДВ-а по том основу. У сваком случају потребан је додатни опрез код креирања буџета за 2009.г., као и у погледу стварања додатних обавеза јавног сектора према одређеним компанијама, категоријама запослених или становништву.

У овом броју дајемо анализу утицаја резерви на јединственом рачуну УИО на крају 2006.г. на фискални биланс консолидоване владе БиХ за 2006. и 2007.г. Поред тога, објављујемо и анализу остварења јавних прихода и расхода консолидоване централне владе БиХ у периоду 2005-2007. г.

mr.sc. Динка Антић
шеф Одјељења – супервизор

Садржај:

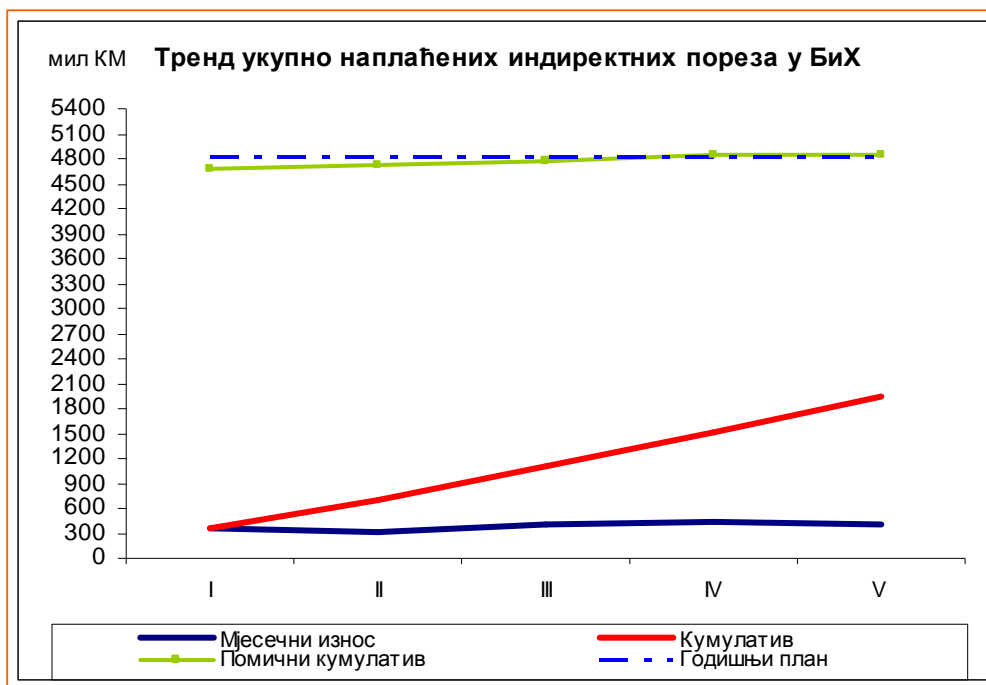
Наплата индиректних пореза: јануар – јуни 2008. године	2
Импликације биланса Јединственог рачуна УИО на консолидовани буџетски биланс БиХ	7
Анализа остварења јавних прихода и расхода централне владе БиХ за период 2005 - 2007	11
Консолидовани извјештаји: БиХ: ентитети и ЈР, I-VI, 2008. г.	18
Консолидовани извјештаји: БиХ: држава, ентитети, Брчко Дистрикт, кантони I-V, 2008 г.	19
Консолидовани извјештаји: кантони	20

техничка обрада : Сулејман Хасановић, ИТ сарадник
превод : Един Смаилхоџић, Пројекат подршке ЕУ фискалној политици у БиХ

Наплата индиректних пореза: јануар – јуни 2008

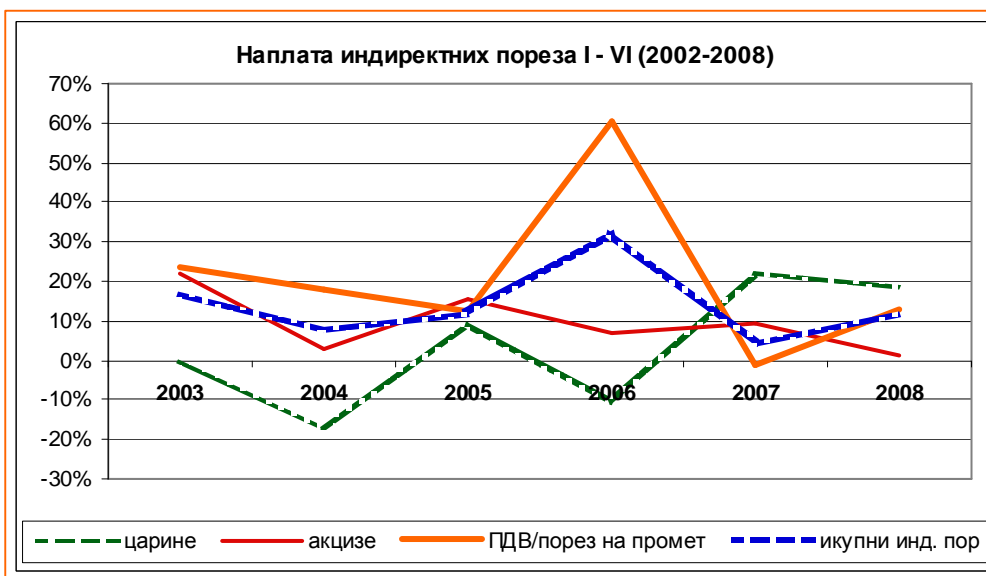
(припремила: mr.sc. Динка Антић)

У првом полугодишту 2008.године наплаћено је укупно 2,342 млрд индиректних пореза у БиХ у нето износу, не укључујући и око 20 мил КМ наплаћених, а неусклађених прихода¹.

Графикон 1

На нивоу периода од шест мјесеци наплата је порасла за 11,03% у односу на исти период 2007.г.

Графикон 2

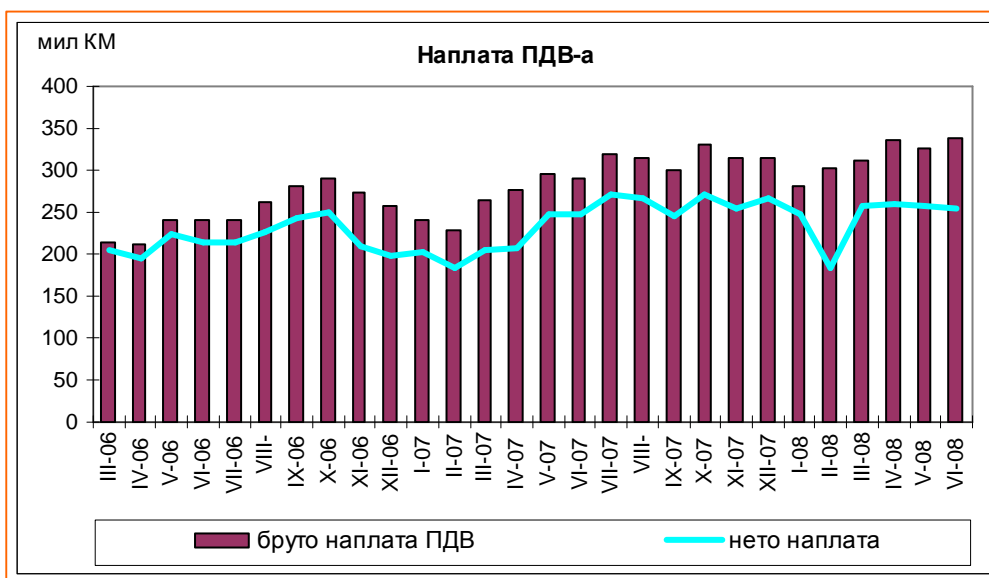
Код прихода од царина забиљежено је извјесно успоравање у посљедња два мјесеца што је резултат одлука пословних субјеката о динамици набавки, а везано за примјену

¹ Неусклађени приходи подразумијевају приходе код којих не могу довести у везу аналитика уплата (јединствени рачун) и аналитичке евиденције обвезника у модулима ИТ система УИО (ПДВ, царине, акцизе)

Бања Лука: Бана Лазаревића, 78 000 Бања Лука, Тел/факс: +387 51 335 350, E-mail: oma@uino.gov.ba

Сарајево: Ђоке Мазалића 5, 71 000 Сарајево, Тел:+387 33 279 553, Факс:+387 33 279 625, Web: www.oma.uino.gov.ba

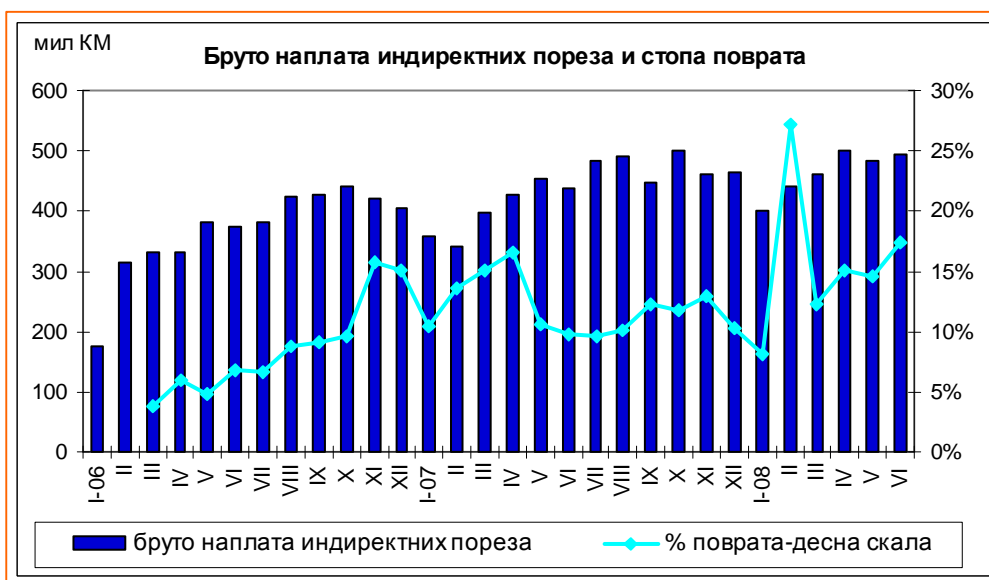
Споразума о стабилизацији и придруживању са ЕУ. Одређено успоравање у наплати примјећује се и код ПДВ-а, као и у наплати акциза.

Графикон 3

Утицај поврата ПДВ-а на нето наплату прихода од индиректних пореза

Након исплате заосталих поврата у фебруару други квартал је донио низак раст нето ПДВ-а од неколико процената мјесечно.

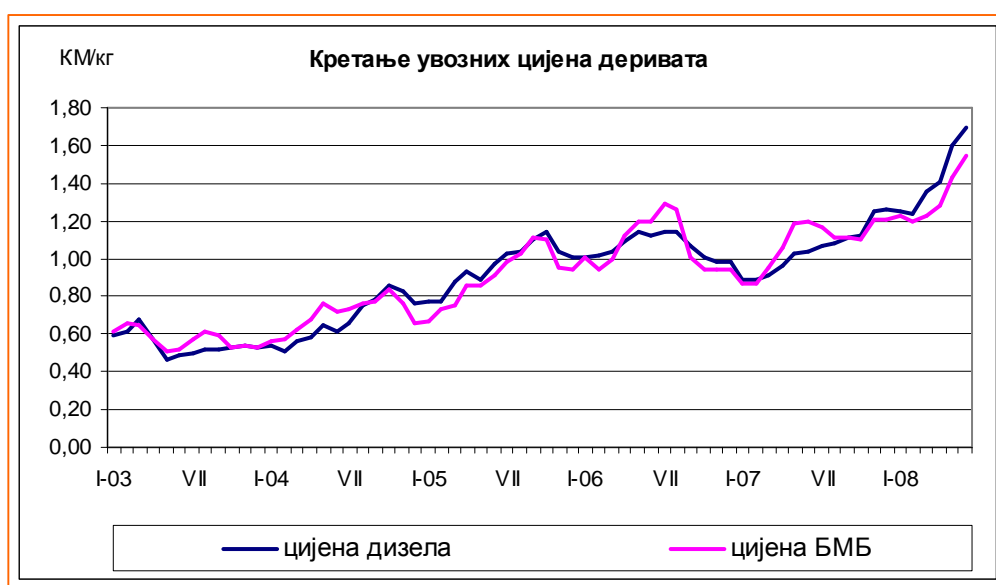

Графикон 4

Поред успоравања наплате царина, која улази у основицу за обрачун ПДВ-а, на спорији раст нето ПДВ-а утичу и повећани поврати ПДВ-а. Поврати ПДВ-а одређују издвајања у резерве на јединственом рачуну, односно, висину трансфера са ЈР УИО према ентитетима и Дистрикту. Примјетан је раст стопе поврата у односу на бруто наплату индиректних пореза. На нивоу периода стопа поврата износи 15,83%, а у 2007.г. је износила 11,83%.

Утицај наплате акциза на наплату прихода од индиректних пореза

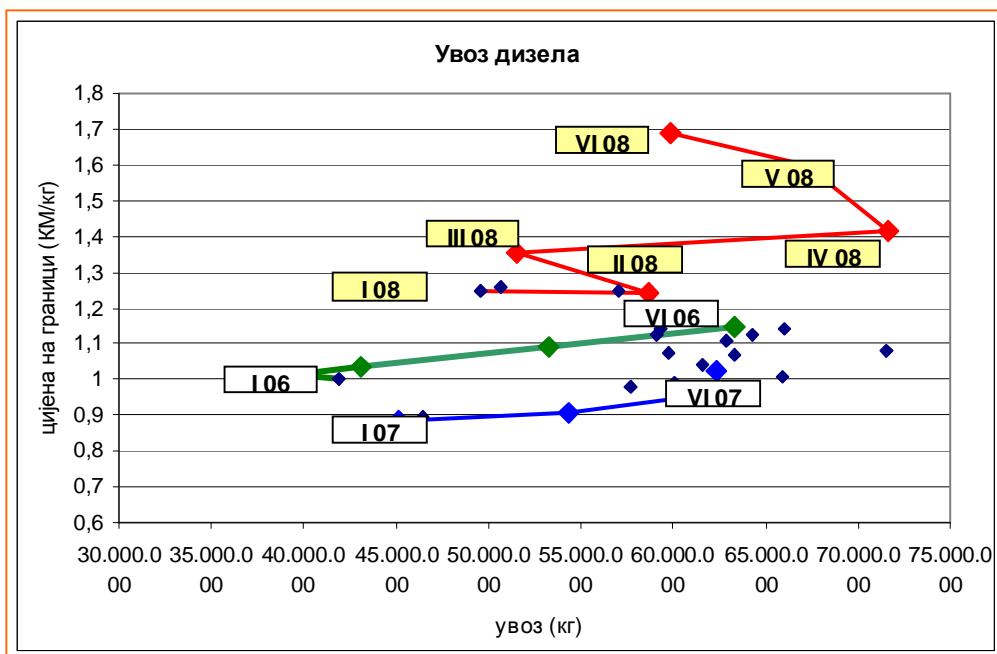
Посматрајући по врстама прихода примјећујемо да у односу на 2007.г. једино приходи од акциза стагнирају. На нивоу периода раст прихода од акциза износи само 1,23 %. С обзиром на структуру прихода од акциза у којој доминирају акцизе на нафту и деривате анализирали смо кретање увоза главних врста деривата, дизела и безоловног бензина. Полазиште анализе јесте повезаност потрошње енергената (тј. увоза) и цијена енергената. Претпоставља се да између ове двије варијабле постоји негативна еластичност, тј. пораст цијена би требао довести до смањења потрошње деривата. Претпоставља се да ова тврдња може да вриједи за широку потрошњу, гдје је могуће кориштење алтернативних извора и редуковање потрошње у кратком року², док код индустријске потрошње енергената потражња за дизелом и лож уљем би требала бити у кратком року нееластична. Будући да нисмо били у могућности да израчунамо увозне цијене деривата на граници до јединичних цијена деривата на граници (по 1 кг) дошли смо помоћу укупне царинске вриједности и увезене количине у првом полугодишту 2006, 2007. и 2008. године.

Графикон 5

Напомињемо да се израчунате цијене требају узети само као референтне, будући да царинска вриједност може да садржи и трошкове осигурања и превоза до границе, зависно од уговора са добављачем. Стога, даља анализа почива на претпоставци да су у поменутиим трогодишњим периодима извори набавке (главни добављачи) и увјети размјене (увјети набавке, ЦИФ, ФОБ и др.), који одредјељују царинску основицу, били непромијењени и да тиме не утичу на повезаност цијена и количинског увоза деривата. Из горњег графикона уочава се узлазни тренд цијена енергената која су се увозила у БиХ у посљедњих годину и по дана за обје врсте деривата. На доњем графикону може се уочити сезонска шема набавке деривата у 2006.г. и 2007.г. и снажан пораст увоза у другом кварталу уз благи пораст увозних цијена, што оповргава претпоставку о негативној цјеновној еластичности увоза енергената. Међутим, у првих шест мјесеци 2008.г. испољиле су се снажне осцилације у увозу дизела, уз значајан скок увозних цијена у другом кварталу који је довео до смањења увоза дизела.

² Статистике ЕУ показују да се у претходним годинама због нижих стопа акциза на дизел велики број потрошача определили за возила на погон на дизел, што је довело до промјена у понуди и реструктурирању производње аутомобила. С обзиром на еколошке посљедице кориштења дизела Европска комисија се определила за стратегију постепеног повећања стопе акцизе на дизел, да би за 5-6 година акцизе на дизел и безоловни бензин биле изједначене. То ће се свакако одразити и на преференције потрошача за одређеним врстама аутомобила, а тиме дугорочно и на преоријентацију произвођача аутомобила.

Графикон 6

Из доње табеле можемо уочити успоравање увоза дизела и безоловног бензина, док је код лож-уља и моторног бензина забиљежено значајно смањење увоза, што одговара тренду у ЕУ да се моторни бензин све више елиминише из употребе због његове штетности за животну средину.

Раст увоза деривата	I-VI 2006	I-VI 2007	I-VI 2008
дизел	16.64%	10.77%	7.86%
лож-уље	-24.67%	-14.90%	-9.66%
БМБ	-2.02%	6.47%	0.60%
МБ	-3.83%	3.45%	-15.92%
Укупно раст увоза деривата	4.95%	6.73%	3.38%
Раст прихода од акцизе на деривате	2.62%	7.35%	2.93%

Акцизе на дуванске прерађевине представљају 39% укупних прихода од акциза и тиме у великој мјери одређују висину наплате укупних акциза. Постоје двије групације дуванских прерађевина према поријеклу, увозне и произведене у земљи. Примјећује се значајно успоравање у наплати акциза на увозне дуванске прерађевине и негативан тренд раста у наплати акциза на домаће дуванске прерађевине у посљедње три године, као и значајан пад у овој години. Ово је битно због најаве могућег повећања акцизе на цигарете. Пораст акцизе на цигарете у складу је са **потребом** хармонизације домаћих акциза са минималном стопом акцизе на цигарете у ЕУ, која је значајно изнад садашњих стопа у БиХ. Искуства других земаља показују да је нагли пораст акциза на цигарете доводио до губитка прихода (акцизе, ПДВ-а) због пораста кријумчарења и јачања црног тржишта. Из ових разлога потребан је стратешки приступ хармонизацији акциза на цигарете.

Дуванске прерађевине	I-VI 2006	I-VI 2007	I-VI 2008
Акцизе на увозне дуванске прерађевине	20.34%	15.56%	6.45%
Акцизе на домаће дуванске прерађевине	-1.18%	1.54%	-7.49%
Раст прихода од акцизе на цигарете	9.62%	9.94%	1.29%

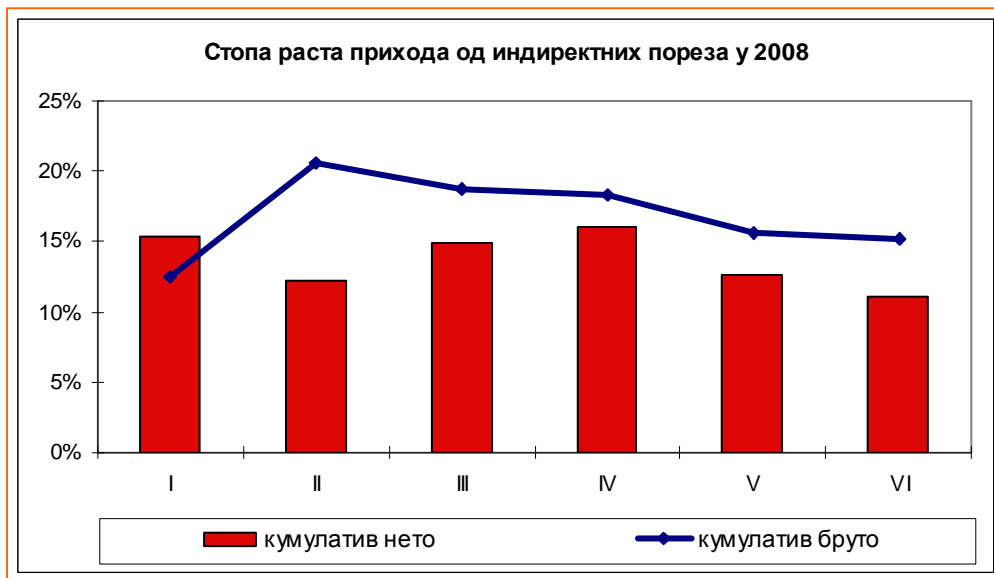

Раст укупних прихода од акцизе	6.99%	9.19%	1.23%
---------------------------------------	--------------	--------------	--------------

Из горње анализе можемо закључити да је ниска стопа раста акциза у првом полугодишту од само 1.23% кумулативни резултат успоравања увоза деривата и успоравања у наплати акциза на дуванске прерађевине.

Закључак

У цјелини посматрајући наплату индиректних пореза у првом полугодишту може се закључити да је висока и стабилна. Номинално приходи од индиректних пореза биљеже снажан раст и у овој години, али у другом кварталу примјетно је успоравање нето наплате. Због високе зависности БиХ од увоза и кретања цијена на свјетском тржишту наплата индиректних пореза, а тиме и алиментирање буџета свих влада у БиХ, у великој мјери зависи од екстерних фактора на које власти у БиХ врло мало могу утицати у кратком року. Још увијек је велика непознаница у којој мјери ће постепено укидање царина на увоз из ЕУ утицати на увоз из ЕУ и укупне приходе који се по том основу наплаћују. У условима неизвјесности у погледу пораста јавних прихода потребно је водити фискалну политику која ће, на једној страни, дјеловати у правцу ограничења јавне потрошње, што би требала бити основна функција Фискалног савјета БиХ. С друге стране, потребна је активна политика свих нивоа влада која ће довести до повећања фискалног напора у земљи и пораста ефикасности убирања и индиректних и директних пореза.

Графикон 7

Импликације биланса Јединственог рачуна УИО на консолидовани буџетски биланс БиХ

(припремила: Александра Регоје, макроекономиста у Одјељењу)

Увод

Упоредне анализе подразумевају примјену конзистентне основе на којој се темеље серије података у вишегодишњем раздобљу, односно примјену конзистентне методологије за израчун података или за састављање извјештаја. Убрзане реформе у фискалној сфери у БиХ одражавају се и на степен упоредивости извјештавања. У посљедњих неколико година реформе су укључивале промјене у фискалној политици (нпр. увођење ПДВ-а) и промјене у фискалним надлежностима извјештајних јединица (нпр. реформа одбране, промјене у надлежностима администрирања порезима, искључивање фондова из буџета Брчко Дистрикта). Све ово кумулативно доводи до проблема у извјештавању³ о консолидованом билансу БиХ, те умањује могућност поређења у дужем временском периоду. Да би се осигурала упоредивост потребно је извршити одређене корекције и прилагођавања у деконсолидованим извјештајима.

Поред овога, десиле су се и значајне промјене у прикупљању индиректних пореза на јединствени рачун УИО (ЈР)⁴. Технички ЈР представља пролазни рачун на који се прикупљају индиректни порези чији дневни салдо након преноса на рачуне корисника у Централној банци износи нула. Међутим, одређени елементи фискалне политике у тренутку увођења ПДВ-а су довели до тога да се ЈР треба третирати као додатна извјештајна јединица у поступку консолидовања. Наиме, одлука Управног одбора УИО о издвајању 10% прилива од индиректних пореза на рачун резерви за потребе сервисирања поврата ПДВ-а у условима исплате поврата само извозницима довела је до кумулирања значајних износа на рачуну резерви. Са рачуноводственог аспекта кумулиране резерве у 2006.г. представљале су приход БиХ у 2006. Међутим, њихово стварно трошење се десило у 2007.г., те су у извјештајима нижих нивоа управе укључене у приходе 2007.г. Ефекат резерви је потребно укључити у консолидовани биланс БиХ на начин да се процесом консолидације обухвате и фискалне операције ЈР УИО. Осим тога, укључивање операција ЈР УИО омогућава прекомпозицију сумарне ставке „приходи од индиректних пореза са ЈР“ у стварно наплаћене приходе од царина, акциза, ПДВ-а и осталих индиректних пореза. Тиме се побољшава квалитет извјештавања, те се уједно омогућује поређење приходне стране консолидованог фискалног извјештаја БиХ са консолидованим извјештајима осталих земаља по врстама пореских прихода.

У даљем тексту приказаћемо ефекте корекције буџета Дистрикта и ефекте резерви на консолидовани буџет БиХ за 2007.г.

Корекције буџета Дистрикта

Консолидовани фискални суфицит Босне и Херцеговине који укључује буџете Државе, ентитета, Дистрикта Брчко, кантона и општина у 2007. години износио је 1,29 % бруто друштвеног производа⁵ односно 279,53 мил КМ. У 2006. години, суфицит је износио око 3% БДП-а, односно 573,21 мил КМ. Приликом поређења података са претходном годином, треба узети у обзир да је у 2006. години у саставу Владе Брчко Дистрикта био укључен Фонд здравственог осигурања, па је према томе укључен и у консолидовани извјештај. Године 2007. Фонд здравственог осигурања БД издвојен као самостална финансијска институција. Обзиром да у консолидованим извјештајима нису укључени фондови, поређење података са претходном годином могуће је извршити ако у извјештај за 2007. годину укључимо податке о извршењу буџета поменутог Фонда. Према тако коригованом извјештају за 2007. годину (колона III из табеле 1) консолидовани фискални суфицит је незнатно већи и износи 1,3% БДП-а односно 281,31 мил КМ.

³ Почетком 2006. писали смо о проблемима у извјештавању о наплати индиректних пореза на прелазу у систем ПДВ-а. (више о томе: Билтен бр. 7)

⁴ Више о функционисању ЈР УИО у Билтену бр. 7.

⁵ Подаци о БДП-у преузети од Агенције за статистику БиХ

		I	II	III
		2006	2007	Коригован 2007
1	Приходи (11+12+13+14)	5.883.525.078	6.722.258.268	6.740.971.398
11	Приходи од пореза	4.849.824.384	5.460.832.009	5.479.506.306
	Порези на добит појединаца и предузећа	170.352.963	220.118.619	220.118.619
	Доприноси за социјалну заштиту (Брчко)	18.140.195	7.284	18.681.581
	Порези на плате и радну снагу	377.898.319	357.078.784	357.078.784
	Порез на имовину	103.759.048	121.837.309	121.837.309
	Приходи од индиректних пореза	4.156.578.888	4.723.756.173	4.723.756.173
	Остали порези	23.094.970	38.033.840	38.033.840
12	Непорезни приходи	995.887.403	1.127.417.119	1.127.455.953
13	Текуће потпоре (Грантови)	28.590.895	126.939.549	126.939.549
14	Остали приходи	9.222.397	7.069.590	7.069.590
2	Расходи (21+22+23)	4.943.021.299	5.847.477.782	5.864.407.965
21	Текући издаци	4.781.629.660	5.756.930.814	5.773.860.997
	Плате и накнаде	1.945.647.602	2.218.819.854	2.219.241.930
	Доприноси послодавца и остали доприноси	105.340.167	126.952.213	126.974.903
	Издаци за материјал и услуге	714.818.137	781.990.106	810.694.523
	Грантови	1.883.433.329	2.495.297.960	2.483.078.960
	Издаци за камате и остале накнаде	132.390.425	133.870.681	133.870.681
22	Остали расходи	136.567.400	69.675.328	69.675.328
23	Нето позајмљивање	24.824.240	20.871.640	20.871.640
3	Нето набавка нефинансијских средстава	367.289.473	595.246.708	595.246.708
4	Владин суфицит/дефицит (1-2-3)	573.214.306	279.533.777	281.316.724
5	Нето финансирање	-199.548.911	-168.733.321	-168.733.321

Табела 1⁶

Ефекти резерви на ЈР из 2006.г. на консолидовани биланс БиХ

Треба напоменути да у поменутиим консолидованим извјештајима није укључен биланс Јединственог рачуна УИО, односно разлика **нето** прикупљених индиректних пореза (брutto приходи умањени за исплаћене поврате), и укупно распоређених средстава буџетским корисницима.

Приходи од индиректних пореза са ЈР евидентирани су као сума примљених средстава од индиректног опорезивања сваког нивоа власти појединачно, тако да су могли бити исказани једино у укупном износу (ставка „Приходи од индиректних пореза“ у извјештајима), како их поједини нивои власти евидентирају у извјештајима о извршењу буџета.

Када укључимо биланс Јединственог рачуна...

У табели 2. у годишње консолидоване извјештаје из табеле 1 укључен је и извјештај са Јединственог рачуна УИО, који укључује нето приливе на ЈР на приходовној, односно распоређена средства буџетским корисницима на расходовној страни.⁷ У колони III (Кориговани извјештај за 2007 годину) укључен је и Фонд здравственог осигуња Брчко Дистрикта, ради упоредивости података са претходном годином, како је раније објашњено.

⁶ Консолидовани извјештај укључује приходе и расходе државног, ентитетских, кантоналних и општинских буџета као и приходе и расходе Дистрикта Брчко. Мјесечни консолидовани извјештај за 2006 год. објављен је у ОМА билтену бр. 22, док су корекције истог (због накнадног мијењања података од стране појединих општина) објављене на [web страници](http://www.oma.uino.gov.ba/publikacije/2006BiHDrzavaEntitetiBDKantoniOpcine.xls) Одјељења на адреси <http://www.oma.uino.gov.ba/publikacije/2006BiHDrzavaEntitetiBDKantoniOpcine.xls> Мјесечни извјештај за 2007 (колони II у табели 2) објављен је у ОМА билтену бр.35, и на адреси <http://www.oma.uino.gov.ba/publikacije/2007BiHDrzavaEntitetiBDKantoniOpcine.xls>

⁷ Сличан извјештај објављиван је и досадашњим изданјима Билтена под називом БиХ (ентитети и ЈР), али је поред прилива и одлива са ЈР укључивао само ентитетске буџете.

Бања Лука: Бана Лазаревића, 78 000 Бања Лука, Тел/факс: +387 51 335 350, E-mail: oma@uino.gov.ba
 Сарајево: Ђоке Мазалића 5, 71 000 Сарајево, Тел:+387 33 279 553, Факс:+387 33 279 625, Web: www.oma.uino.gov.ba

		2006	2007	Кориг. 2007
1	Приходи (11+12+13+14)	6.063.055.537	6.737.460.019	6.756.173.149
11	Приходи од пореза	5.029.354.843	5.476.033.761	5.494.708.058
111	Порези на добит појединаца и предузећа	170.352.963	220.118.619	220.118.619
112	Доприноси за социјалну заштиту (Брчко)	18.140.195	7.284	18.681.581
113	Порези на плате и радну снагу	377.898.319	357.078.784	357.078.784
114	Порез на имовину	103.759.048	121.837.309	121.837.309
115	Приходи од индиректних пореза на ЈР (нето)	4.101.782.705	4.648.968.193	4.648.968.193
	од чега: ПДВ/ ПП	2.496.565.398	2.871.196.545	2.871.196.545
	од чега: царине	556.414.058	654.477.425	654.477.425
	од чега: акцизе	861.802.542	917.453.800	917.453.800
	од чега: путарина	176.578.768	186.743.908	186.743.908
	од чега: остали приходи	10.421.940	19.096.515	19.096.515
116	Домаћи порези на добра и услуге (по прописима до 31.12.2005)	234.326.642	89.989.732	89.989.732
117	Остали порези	23.094.970	38.033.840	38.033.840
12	Непорезни приходи	995.887.403	1.127.417.119	1.127.455.952
13	Текуће потпоре (Грантови)	28.590.895	126.939.549	126.939.549
14	Остали приходи	9.222.397	7.069.590	7.069.590
2	Расходи (21+22+23+24)	5.032.523.253	5.972.990.872	5.989.921.055
21	Текући издаци	4.781.629.660	5.756.930.814	5.773.860.997
211	Плате и накнаде	1.945.647.602	2.218.819.854	2.219.241.930
212	Доприноси послодавца и остали доприноси	105.340.167	126.952.213	126.974.903
213	Издаци за материјал и услуге	714.818.137	781.990.106	810.694.523
214	Грантови	1.883.433.329	2.495.297.960	2.483.078.960
215	Издаци за камате и остале накнаде	132.390.425	133.870.681	133.870.681
22	Трансфери са ЈР (дирекције за путеве и неускл. приходи)	89.501.954	125.513.090	125.513.090
23	Остали расходи	136.567.400	69.675.328	69.675.328
24	Нето позајмљивање	24.824.240	20.871.640	20.871.640
3	Нето набавка нефинансијских средстава	367.289.473	595.246.708	595.246.708
4	Владин суфицит/дефицит (1-2-3)	663.242.812	169.222.439	171.005.386
	од чега: Јединствени рачун УИО	90.028.505	-110.311.339	-110.311.339
5	Нето финансирање	-199.548.911	-168.733.321	-168.733.321

Табела 2.

Приходи од индиректних пореза преузети су из извјештаја УИО. Без обзира што у консолидовани извјештај нису укључени сви нивои власти којима се распоређују ови приходи⁸, исти су евидентирани у укупно прикупљеном износу (нето), а приказани су по врстама (ПДВ, царине, акцизе, путарина и остало). Подаци о наплаћеним индиректним порезима по прописима до 31.12.2005.године, нису били доступни по врстама прихода, па су стога приказани у укупном износу (ставка 116 у табели 2).

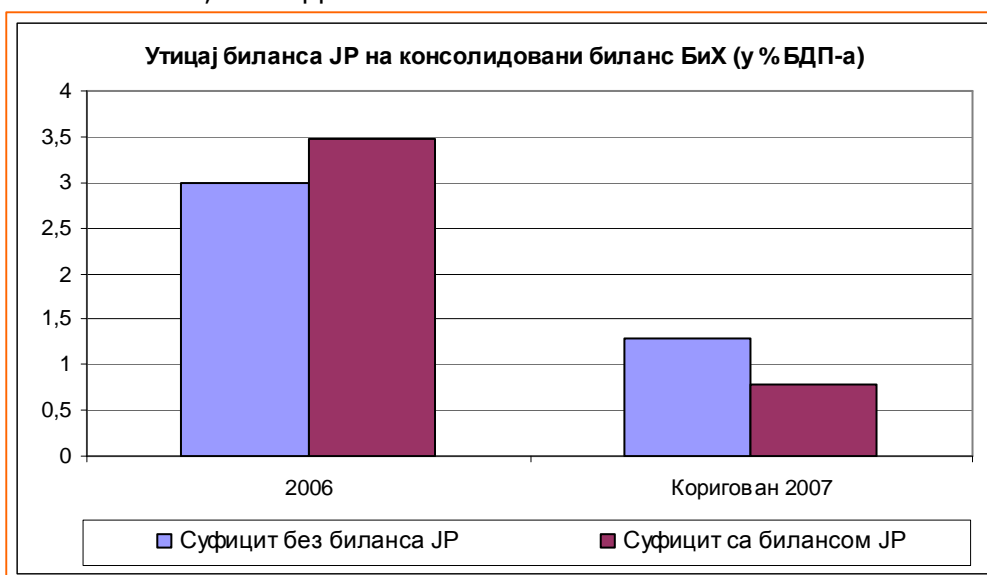
На расходовној страни консолидована су распоређена средства са Јединственог рачуна са примљеним средствима појединих нивоа власти, тако да износ на расходовној ставци 22-Трансфери са ЈР табеле 2 представља неконсолидовани износ нивоа који нису укључени у извјештај а распоређују им се средства са ЈР (дирекције за цесте), као и евентуално неслагање због временског помака евидентирања расподјеле средстава са ЈР и примљених средстава појединих нивоа власти. У поређењу са претходно објављеним извјештајима (табела 1), овако израђен извјештај практично значи да је износ укупних прихода коригован за разлику нето прикупљених и распоређених средстава на ЈР, као и за износ неконсолидованих средстава са ЈР⁹, док је на расходовној страни укључен износ неконсолидованих средстава са ЈР. **На тај начин ћемо приказати утицај биланса Јединственог рачуна УИО на консолидовани биланс БИХ.**

⁸ тј. Дирекције за цесте

⁹ Приходи са ЈР нивоа који нису укључени у извјештај а распоређују им се средства са ЈР (дирекције за цесте), као и евентуално неслагање због временског помака евидентирања расподјеле средстава са ЈР, као што је већ објашњено

Шта указују подаци?

У 2006. години разлика нето прикупљених прихода од индиректних пореза (изузимајући неусклађене приходе) и распоређених средстава буџетским корисницима (укључујући средства за отплату вањског дуга) износила је 90,03 мил КМ. Неусклађени приходи подразумевају приходе код којих се не могу довести у везу аналитика уплата на Јединствени рачун и аналитичке евиденције обвезника у модулима ИТ система УИО. Основни разлог суфицита на Јединственом рачуну лежи у томе што је 2006. година била карактеристична по суспензији поврата за обвезнике који нису претежни извозници, те што је у истој години исплата поврата започела тек у мјесецу марту. У наредној, 2007. години буџетским корисницима је распоређено више средстава од нето прикупљених индиректних пореза у износу од 110,31 мил КМ (опет изузимајући неусклађене приходе). Неслагање позитивног биланса у 2006.г, и негативног биланса у 2007.г. на Јединственом рачуну УИО првенствено је узроковано искључивањем нераспорјеђених прихода из извјештаја. На примјер, неусклађени приходи из 2006. године распоређени су по одговарајућим категоријама индиректних пореза у наредној години, па би њихово укључивање у 2006. години *de facto* значило двоструко евидентирање. Из табеле 2 се може сагледати утицај биланса ЈР на укупни биланс БиХ. Овако исказан суфицит у 2006.години износи 3,47% БДП-а, односно 663,24 мил КМ, док је суфицит у 2007. години знатно нижи и износи 0,79% БДП-а или 171 мил КМ.

Графикон 8

Закључак

Аналізу утицаја биланса Јединственог рачуна УИО на консолидовани биланс БиХ треба посматрати у свјетлу пријашње примјене стопе од 10% издвајања у резерве на јединственом рачуну УИО, која се у години увођења ПДВ-а показала високом, а у 2007. години недовољном за благовремено сервисирање обавеза према обвезницима. Стога је у 2006. години на Јединственом рачуну забиљежена позитивна разлика нето прикупљених прихода и распоређених средстава буџетским корисницима. У 2007. години та разлика била је негативна, јер је поред прикупљених прихода дате године распоређен и позитиван салдо претходне. Укључивање биланса Јединственог рачуна у консолидовани извјештај Босне и Херцеговине представља временско усклађивање наплаћених индиректних пореза, те узрокује пораст суфицита у 2006, и његово смањење у 2007.години. Одлуком Управног одбора УИО из фебруара 2008.г. осигурана је благовремена исплата поврата у складу са законским роковима, с тим да дневно издвајање у резерве износи минимално 10% од прилива. Резерве се данас утврђују на дневној основи, као сума поврата које је потребно исплатити сљедећи радни дан. Издвајање за резерве на основу поменуте Одлуке у суштини значи да ће у наредном периоду износ прикупљених средстава на ЈР одговарати износу распоређених, те да укључивање биланса Јединственог рачуна неће имати битан утицај на укупни консолидовани биланс БиХ. Међутим и даље остаје потреба исказивања прикупљених индиректних пореза по врстама умјесто трансфера са ЈР.

Анализа остварења јавних прихода и расхода централне владе БиХ за период 2005 - 2007

Припремио: Александар Ескић, макроекономиста у Одјељењу

Консолидовани фискални биланс остварења јавних прихода и расхода централне владе БиХ за период 2005 - 2007

Према консолидованом извјештају остварених јавних прихода и расхода за централну владу¹⁰ БиХ, укупно остварени приходи без капиталних примитака и средстава финансирања за 2007. годину износе 3,74 милијарде КМ што је за 14% више од остварених прихода у 2006. години. У истом периоду, остварени расходи укључујући нето набавку нефинансијских средстава кретали су се брже од прихода по стопи од 26% и извршени су у износу од 3,56 милијарди КМ. Тако имамо да је на крају фискалне 2007. године фискални суфицит износио 179,5 милиона КМ што износи 39% оствареног фискалног суфицит у 2006. години, односно 4.8% укупно остварених прихода у 2007. години.

		2005	2006	2007	2006	2007
		у 000 КМ			ИНДЕКС	
1	ПРИХОДИ	2,610,878.47	3,290,272.95	3,736,315.77	126	114
11	Порезни приходи	2,075,128.58	2,749,974.85	3,106,551.05	133	113
12	Непорезни приходи	483,877.15	518,996.72	586,257.93	107	113
13	Текуће потпоре	51,846.16	20,598.65	42,924.81	40	208
14	Остали приходи	26.58	702.73	581.99	2644	85
2	РАСХОДИ	2,331,041.45	2,727,114.72	3,325,810.75	117	122
21	Текући издаци	2,223,871.56	2,596,086.20	3,273,143.55	117	126
22	Остали расходи	100,964.56	112,890.37	44,647.26	112	40
23	Нето позајмљивање	6,205.34	18,138.16	8,019.94	292	44
3	Нето набавка нефинансијских средстава	98,321.39	94,544.07	231,051.33	96	244
4	СУФИЦИТ/ДЕФИЦИТ (1 - 2 - 3)	181,515.62	468,614.15	179,453.69	258	39
5	Нето финансирање	(85,480.11)	(224,966.05)	(188,322.67)	263	84

Табела 3: Консолидовани фискални биланс извршења прихода и расхода централне владе БиХ за 2005 - 2007. г.

Ако поредимо остварење са планом за 2007. годину¹¹, видимо да су и приходи и расходи расли по вишој стопи од планиране. Приходи су извршени у односу на план за 300 милиона КМ више док су расходи пребацили план за 150 милиона КМ. Главни узрок повећања извршења прихода у односу на план лежи у конзервативном приступу планирања прихода од индиректних пореза. Разлози примјене ове методологије су, прије свих, у том моменту непознат датум потписивања и ступање на снагу Споразума о стабилизацији и придруживању БиХ са ЕУ, као и приступање БиХ зони слободне трговине СЕФТА. Потписивање ових споразума подразумијева потпуно или дјелимично укидање царинске заштите на домаће производе тј. непосредан губитак прихода државе по основу

¹⁰ Централна влада БиХ у нашој анализи укључује институције БиХ, оба ентитета и Брчко дистрикт док према Приручнику за статистику државних финансија (*Government Finance Statistics - GFS Manual*), израђеном од стране ММФ-а Централна влада поред наведених нивоа укључује и кантоне.

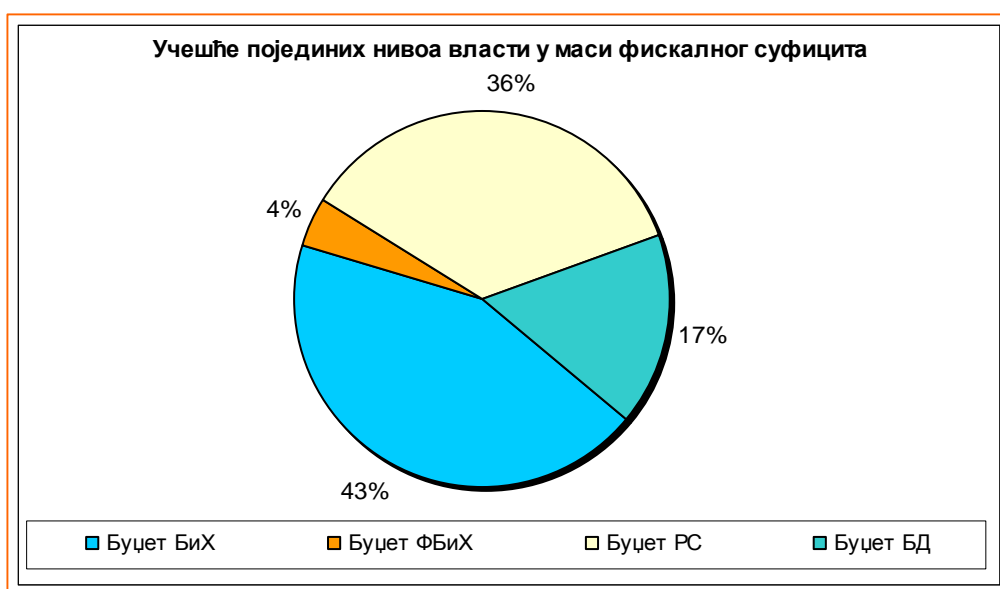
¹¹ Види Билтен бр.25

царина и дијела ПДВ-а обрачунатог на те царине. Такође, потписивање ССП-а са ЕУ доноси и укидање прихода од услуге царинског евидентирања што је заправо заживјело тек у 2008. годину, мада се о томе водило рачуна приликом израде пројекција за 2007. годину. Као главне узроке повећања извршења прихода можемо навести повећање општег нивоа цијена, како на домаћем тако и на међународном тржишту, што је довело до повећања основице за обрачун фискалних прихода који узимају у обзир вриједност прометованих роба и услуга.

Увођењем пореза на додану вриједност од 01.01.2006. године, Управа за индиректно опорезивање БиХ постаје надлежна за обрачун, наплату и расподјелу свих индиректних пореза. Сви приходи од индиректних пореза уплаћују се на Јединствени рачун, док се расподјела врши тако да издвајања средстава резерви за поврате и дио за финансирање институција БиХ представљају приоритет првог ранга који се намирује из средстава за расподјелу. Преостали износ дозначује се буџетима Федерације БиХ, Републике Српске и Брчко дистрикта након умањења за износ обавеза потребних за сервисирање вањског дуга.

Услед прекомпозиције функција и преноса надлежности између појединих нивоа управе које су се дешавале у претходном периоду, поређење извршења буџета између истих нивоа власти претходних година не би био адекватан. Тек анализа консолидованих финансијских извјештаја свих нивоа управе који су били захваћени реформским процесима пружају адекватну основу за даљње анализе и доношење одређених закључака. То даље значи да би подаци о остварењу индиректних пореза били упоредиви са претходним периодима морамо их посматрати на агрегираном нивоу. На приходе прикупљене на Јединственом рачуну додати су тзв. заостаци, односно директне уплате обавеза по основу индиректних пореза обрачунатих по прописима који су важили до 31.12.2005. године.

Остварени фискални суфицит опао је са 468.6 милиона КМ у 2006. години на 179.5 милиона КМ у 2007. години што износи 39%. Разлози су бројни али овдје ћемо навести два основна: надпропорционално увећани текући расходи, који су расли по стопи од 26%, као и увећани издаци за набавку сталних средстава, који су расли по стопи од 144% у односу на претходну годину, што је довело до наглог смањења фискалног суфицита.

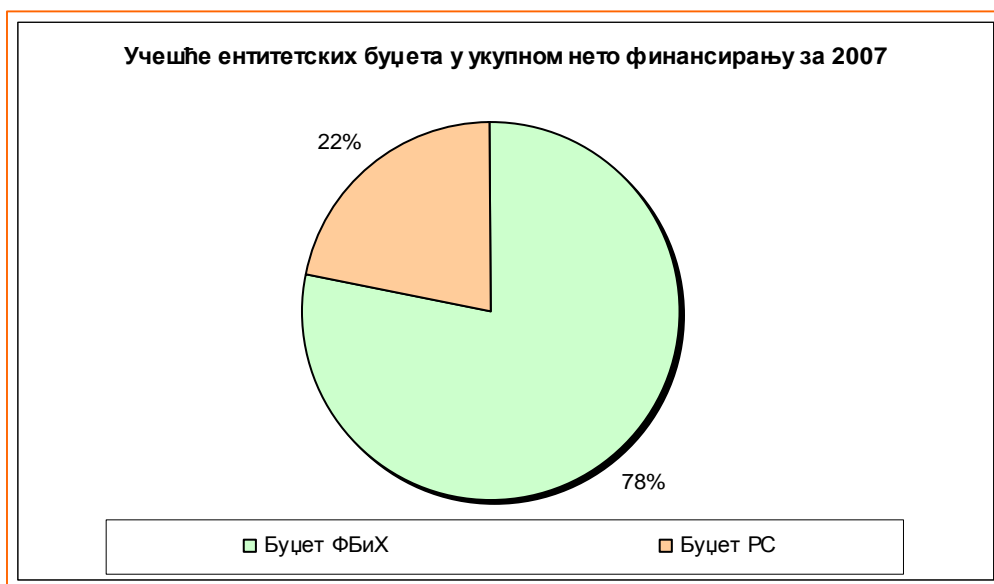

Графикон 9. Структура фискалног суфицита

Нето набавка нефинансијске имовине порасла је за 144% у односу на претходну годину и износила је 231 милион КМ у 2007. години док су претходних година издаци за набавку сталних средстава били испод 100 милиона КМ. Посматрајући ове издатке по нивоима

власти видимо да су највећа издвајања за ову намјену била из буџета РС (87 милиона КМ), потом из буџета ФБиХ (78 милиона КМ) и из буџета за финансирање институција БиХ (50 милиона КМ).

Посматрајући позицију нето финансирање из Табеле 3 видимо да је дошло до смањења у односу на претходну годину, док овдје графички представљамо учешће обавеза по основу задужевања ентитетских буџета за 2007. годину.

Графикон 10. Структура нето финансирања

		2005	2006	2007	2005	2006	2007
		у 000 КМ			структура %		
1	Приходи	2,610,878	3,290,273	3,736,316	100%	100%	100%
11	Приходи од пореза	2,075,129	2,749,975	3,106,551	79.48%	83.58%	83.14%
	Порези на доходак и добит	73,916	89,094	120,218	2.83%	2.71%	3.22%
	Порез на доходак	4,645	3,831	4,508	0.18%	0.12%	0.12%
	Порез на добит предузећа	65,075	81,935	70,688	2.49%	2.49%	1.89%
	Порез на приходе кап. добитак	4,196	3,328	45,022	0.16%	0.10%	1.20%
	Доприноси за социјалну заштиту (Брчко)	16,337	18,132	18,674	0.63%	0.55%	0.50%
	Порези на плате и радну снагу	109,621	137,716	90,869	4.20%	4.19%	2.43%
	Порез на имовину	23,847	22,377	17,216	0.91%	0.68%	0.46%
	Приходи од индиректних пореза	1,835,138	2,473,135	2,840,914	70.29%	75.17%	76.04%
	Остали порези	16,270	9,521	18,660	0.62%	0.29%	0.50%
12	Непорезни приходи	483,877	518,997	586,258	18.53%	15.77%	15.69%
13	Текуће потпоре (грантови)	51,846	20,599	42,925	1.99%	0.63%	1.15%
	Грантови из иностранства	50,717	18,603	19,877	1.94%	0.57%	0.53%
	Грантови од осталих нивоа власти	1,129	1,996	23,038	0.04%	0.06%	0.62%
14	Остали приходи	27	703	582	0.00%	0.02%	0.02%

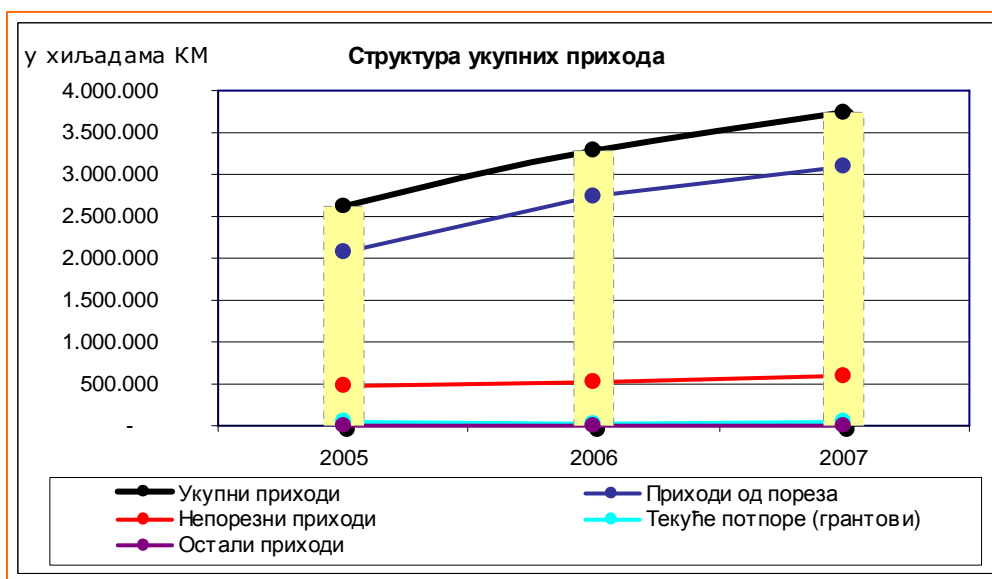
Табела 4. Консолидовани преглед прихода буџета Централне владе БиХ

Анализа остварених јавних прихода централне владе БиХ

Појединачно најзначајнију ставку у консолидованом извјештају за Централну владу БиХ за 2007. годину представљају приходи од пореза по основу којих је прикупљено 3,106.55 милиона КМ што представља 83.14% укупних прихода. Приходи од пореза наставили су снажно расти и просјечна годишња стопа раста у 2007. години износи 12.97% (након стопе раста од 32.52% у 2006. години) што приближно одговара стопи раста укупних прихода од 13.56%. С обзиром на значајност порезних прихода, можемо закључити да представљају главни покретач раста јавних прихода у земљи. У оквиру порезних прихода, приходи од индиректних пореза се истичу и по обиму и по учешћу у структури укупних прихода. Детаљнија појашњења о овој врсти прихода налазе се у сљедећем поглављу.

Непорезни приходи биљеже стабилан раст, а само у 2007. години расли су по стопи од 12.96%. Приходи по основу текућих потпора (грантови) такође биљеже тренд раста у 2007. години док у апсолутном износу нису достигли ниво из 2005. године. Ово првенствено због тога што се смањило доток грантова из иностранства што се јасно види из Табеле 4.

Графикон 11. Структура укупних прихода Централне владе БиХ за 2007. годину

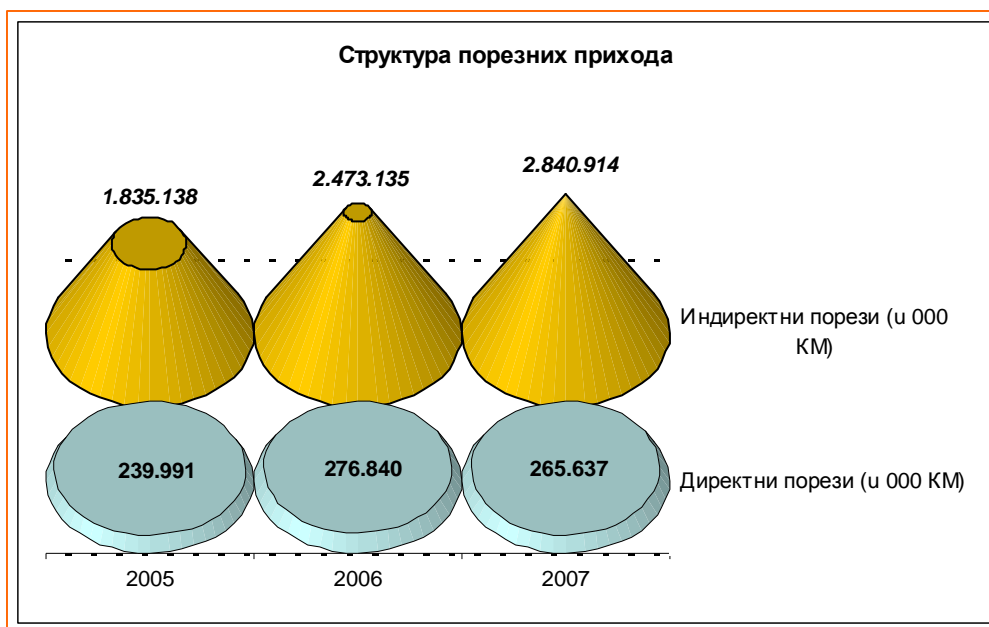
Анализа остварених прихода од пореза централне владе БиХ

Ако се фокусирамо на порезне приходе, примјећујемо двије различите тенденције кретања двије основне групе порезних прихода: прихода од индиректних пореза и прихода од директних пореза. Код прихода од индиректних пореза можемо констатовати континуиран раст који је у 2007. години¹² износио 14.87% (док је у 2006. години стопа раста била 34.77%). Такође, примјетно је непрекидно повећање учешћа прихода од индиректних пореза у маси порезних прихода током посматраног раздобља. Износ укупно прикупљених прихода од индиректних пореза у 2007. години износио је 2,840.91 милион КМ са стопом учешћа у структури порезних прихода од 91.45%, док у 2006. години укупно прикупљени приходи по овом основу су износили 2,473.14 милиона КМ са учешћем од 89.93%.

За разлику од прихода од индиректних пореза, код прихода од директних пореза примјетна је мање-више стагнација кретања док у 2007. години долази до пада ових прихода као и смањења њиховог учешћа у укупним порезним приходима.

¹² Поређења су вршена у односу на претходну годину (*back-to-back analysis*)

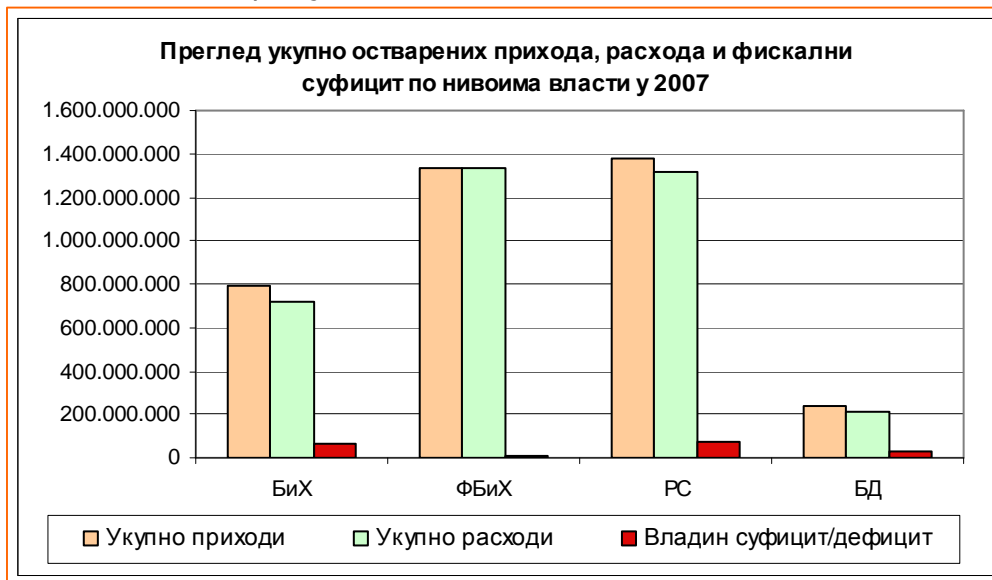
Графикон 12. Структура порезних прихода Централне владе БиХ за 2007. годину

		БиХ	ФБиХ	РС	БД
		у 000 КМ			
1	Приходи (11+12+13+14)	791,839	1,337,265	1,381,135	240,964
11	Приходи од пореза	646,111	1,093,603	1,188,109	178,728
	Порези на доходак и добит	0	41,316	74,735	4,167
	Доприноси за социјалну заштиту (Брчко)	0	0	0	18,674
	Порези на плате и радну снагу	0	0	84,535	6,334
	Порез на имовину	0	0	15,868	1,347
	Приходи од индиректних пореза	637,514	1,048,977	1,006,218	148,205
	Остали порези	8,597	3,311	6,752	0
12	Непорезни приходи	90,530	243,662	190,179	61,887
13	Текуће потпоре (грантови)	55,198	0	2,295	349
14	Остали приходи	0	0	553	0
2	Расходи (21+22+23)	663,821	1,251,332	1,230,399	195,616
21	Текући издаци	643,383	1,240,986	1,208,089	195,616
	Плате и накнаде	481,773	167,700	401,212	69,644
	од чега: бруто плате	371,324	126,257	363,172	67,042
	од чега: накнаде	110,449	41,442	38,040	2,602
	Доприноси послодаваца и остали доприноси	0	15,581	13,612	23
	Издаци за материјал и услуге	136,905	63,744	115,565	92,039
	Грантови	24,704	932,749	613,739	33,875
	Издаци за камате и остале накнаде	0	61,212	63,961	36
22	Остали расходи	14,784	0	24,209	0
23	Нето позајмљивање	0	10,346	- 2,326	0
3	Нето набавка нефинансијских средстава	50,025	78,375	87,158	15,493
4	Владин суфицит/дефицит (1-2-3)	78,035	7,558	64,005	29,855
5	Нето финансирање	0	- 148,530	- 41,589	1,797

Табела 5. Преглед остварених јавних прихода и расхода БиХ по појединим нивоима власти Централне владе БиХ у 2007. години

Бања Лука: Бана Лазаревића, 78 000 Бања Лука, Тел/факс: +387 51 335 350, Е-mail: oma@uino.gov.ba
 Сарајево: Ђоке Мазалића 5, 71 000 Сарајево, Тел:+387 33 279 553, Факс:+387 33 279 625, Web: www.oma.uino.gov.ba

Из графикана 13 видимо структуру укупних прихода и расхода централне владе БиХ за 2007. годину по нивоима власти. Примјећујемо да буџет Републике Српске има појединачно највеће учешће што је и разумљиво с обзиром на административно уређење државе Босне и Херцеговине као и функције које се финансирају из овог буџета. Такође, примјетан је значајан раст учешћа буџета Федерације БиХ у протеклом периоду што говори о актуелним тенденцијама у овом ентитету у смислу функција које се финансирају из овог буџета што је доживјело свој врхунац у 2008. години. Наиме, првенствено се ради о преузетим обавезама финансирања по основу Закона о правима демобилисаних бранитеља и чланова њихових породица¹³ као и осталим обавезама за војне и цивилне жртве рата. Све ово довело је до потпуног финансијског исцрпљивања буџета Федерације те немогућности генерисања фискалног суфицита. Ове тенденције су узроковале иницијативу за измјену и допуну Закона о припадности јавних прихода у Федерацији БиХ, које су током 2008. године усвојене¹⁴.

Графикон 13. Структура укупних прихода, расхода и фискалног суфицита по нивоима власти

Текућу годину обиљежава неколико кључних ствари које ће засигурно утицати на фискални биланс централне владе БиХ за 2008. годину. Ту су прије свих потписивање Споразума о стабилизацији и придруживању са ЕУ, као и приступање споразуму о слободној трговини СЕФТА. Ови споразуми, у дијелу који је интересантан за нашу анализу, значе смањење оптерећења промета робе и услуга који би у коначници довели и до смањења прихода свих буџета Босне и Херцеговине. Упркос томе, расположиви подаци говоре да се позитиван тренд раста јавних прихода од индиректних пореза наставио и у 2008. години, за сада мало изнад пројекција Одјељења, са малим успоравањем посљедњих мјесеци.

Ступање на снагу прописа који уређују област пореза на доходак и пореза на добит у Федерацији БиХ имат ће одређене импликације на фискални биланс. Али чињеница је и то да Република Српска, иако су поменути закони ступили на снагу од почетка 2007. године, већ размишља о измјенама односне легислативе као и о поновном заживљавању неких старих рјешења, које у коначници значи постепену хармонизацију са порезном политиком Федерације у овој области.

Такође, увођење фискалних каса у Републици Српској је изазвало велику пажњу стручне јавности. Очекује се, према процјенама званичника Републике Српске, да ће се овим путем додатно сузити поље дјеловања сиве економије и додатно генерисати приходи буџета. Колики ће бити ови ефекти и када ће заиста доћи до њих, остаје да се види. Посматрано с расходовне стране, током 2008. године неминовно ће доћи до повећања текућих издатака централне владе БиХ, првенствено буџета Републике Српске и буџета

¹³ Službene novine Federacije BiH, 61/06

¹⁴ Zakon o izmjenama i dopunama zakona o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH, Službene novine FBiH, br. 43/08

заједничких институција Босне и Херцеговине. У првом случају, притисак на ову категорију расхода је изазван повећањем броја упослених у институцијама које се финансирају из буџета Републике Српске, повећањем самог броја буџетских корисника и ступањем на снагу прописа од почетка текуће године који регулишу плате и остала лична примања државних службеника у ентитетским институцијама (као и изабраних и именованих лица). У другом случају, примјена Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ¹⁵ доведи ће до сразмјерног раста издатака које уређује споменути закон, а тиме и укупних расхода и издвајања са јединственог рачуна УИО којима се они углавном финансирају, будући да плате чине велики проценат укупних расхода државних институција.

Расходи на име текућих потпора (грантова) заслужују посебну пажњу јер преобладајуће утичу на текућу ликвидност, дугорочну одрживост и могућност уштеде исказане кроз фискални суфицит. У Федерацији БиХ истичу се трансфери за финансирање права демобилисаних бранитеља и чланова њихових породица, док у Републици Српској имамо случај суфинансирања фондова социјалне заштите, првенстве Фонда пензионог осигурања РС, као и процес подржављења претходно приватизоване државне имовине и сходно томе измирење у међувремену насталих, а неизмирених обавеза ових привредних субјеката.

Сви ови, горе поменути, процеси утичу на обим и динамику извршења фискалних прихода и расхода централне владе БиХ у 2008. години. Домаћа и међународна стручна јавност континуирано упозорова законодавне власти Босне и Херцеговине на пажљиво разматрање и усвајање прописа који подразумевају њихово финансирање из буџета како не би дошли у позицију текуће неликвидности, дугорочне неодрживости и свих пратећих импликација које су могуће у констелацији таквих односа. Управо због тога се упорно истиче потреба унапређења сарадње и размјене информација фискалних власти у БиХ, као и ургентна примјена Закона о фискалном савјету БиХ и потпуна операционализација рада овог тијела.

Консолидовани извјештаји

(припремиле: Мирела Кадих, помоћник за истраживачки рад)

Табела 6. (Консолидовани извјештаји: БиХ: ентитети, ЈР)

Консолидовани извјештај укључује:

- приходе од индиректних пореза које прикупља Управа за индиректно опорезивање на Јединствени рачун,
- трансфере са Јединственог рачуна УИО за сервисирање вањског дуга,
- трансфере са Јединственог рачуна УИО за финансирање Брчко Дистрикта, кантона, општина и Дирекција за путеве,
- приходе буџета Босне и Херцеговине са Јединственог рачуна УИО,
- приходе и расходе буџета Федерације БиХ и буџета Републике Српске.

Табела 7. (Консолидовани извјештаји: БиХ: држава, ентитети, Брчко Дистрикт, кантони)

1. Консолидовани извјештај укључује:

- приходе и расходе буџета БиХ
- приходе и расходе буџета Брчко дистрикта
- приходе и расходе буџета РС
- приходе и расходе буџета ФБиХ
- приходе и расходе буџета кантона

2. У извјештај је укључена амортизација вањског дуга

3. Подаци нису у потпуности упоредиви са претходном годином ради издвајања Фонда здравственог осигурања из Владе Брчко дистрикта као самосталне финансијске институције.

4. Процијењени су подаци Тузланског кантона за В мјесец

Табела 8, 9 и 10 (Консолидовани извјештаји: кантони)

Консолидовани извјештај укључује:

- Приходе и расходе буџета кантона
- Приходе и расходе буџета припадајућих општина

¹⁵ Службени гласник БиХ, бр. 50/08

БиХ: ентитети и ЈР, I-VI, 2008. г.

		I	II	III	IV	V	VI	Q1	Q2	Укупно
1	Текући Приходи	411,9	381,9	482,2	490,3	457,4	476,2	1276,0	1423,9	2699,9
11	Порезни приходи	386,5	354,6	444,9	465,0	437,4	432,8	1186,0	1335,3	2521,2
111	Индиректни порези (и средства са ЈР)	370,2	325,0	405,8	424,6	415,1	409,4	1101,0	1249,1	2350,1
	ПДВ	247,3	183,8	257,3	260,5	256,9	253,7	688,5	771,1	1459,6
	ПДВ на увозе	149,5	200,9	217,0	234,0	222,7	228,6	567,4	685,3	1252,7
	ПДВ обавеза према ПДВ пријавама	128,9	100,4	94,8	100,0	102,4	109,4	324,0	311,7	635,8
	ПДВ према аутоматском разрезу од стране УИО	0,0	0,0	0,0	0,1		0,0	0,1	0,1	0,2
	ПДВ једнократне уплате	0,3	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,6	0,2	0,8
	Остало	1,2	1,1	1,0	1,1	1,9	0,9	3,3	3,9	7,2
	Поврат ПДВ	-32,6	-118,6	-55,7	-74,6	-70,2	-85,3	-206,9	-230,1	-437,0
	Царине	40,8	58,2	62,3	66,8	61,6	60,9	161,3	189,3	350,6
	Порез на промет	0,5	1,5	0,9	0,7	1,7	0,9	3,0	3,2	6,2
	Акциза	67,8	66,6	70,0	79,0	77,8	77,7	204,3	234,5	438,8
	увозни пр.	53,9	55,0	57,9	65,9	64,2	64,0	166,8	194,2	361,0
	у земљи	13,9	11,6	12,1	13,1	13,5	13,6	37,5	40,2	77,8
	Путарина	12,7	14,4	14,0	16,6	16,2	15,0	41,0	47,9	88,9
	Остало	1,4	1,4	1,8	1,5	1,6	1,7	4,7	4,8	9,4
	Остали поврати	-0,4	-0,9	-0,6	-0,7	-0,6	-0,3	-1,8	-1,6	-3,5
112	Директни порези	16,3	29,6	39,1	40,4	22,3	23,3	85,0	86,1	171,1
	Порези на доходак и добит	8,0	18,8	26,6	27,4	11,0	10,1	53,4	48,5	101,9
	Остали порески приходи	8,3	10,8	12,5	13,1	11,3	13,3	31,6	37,7	69,2
12	Непорезни приходи	24,3	27,1	37,1	24,5	19,8	42,1	88,5	86,5	175,0
13	Остали приходи			0,1		0,1	0,2	0,1	0,3	0,3
14	Донације/грантови	0,2	0,0	0,0	0,5	0,0	0,2	0,2	0,7	0,9
15	Трансфери виших нивоа	0,9	0,1	0,1	0,2	0,1	0,9	1,2	1,2	2,4
2	Текући Расходи	305,0	400,2	427,7	490,2	447,9	514,1	1133,0	1452,2	2585,2
21	Текући издаци	48,5	68,7	85,7	80,4	77,2	99,0	202,9	256,6	459,4
211	Плате и накнаде	45,2	61,0	68,5	67,1	65,9	86,4	174,6	219,4	394,0
212	Издаци за материјал и услуге	3,3	7,7	17,2	13,2	11,3	12,6	28,3	37,2	65,5
22	Грантови/Социјални трансфери/Субвенције	13,7	53,5	64,6	79,5	68,5	95,9	131,9	243,9	375,8
	Трансфери домаћинствима	10,7	48,5	43,4	56,1	50,3	67,2	102,7	173,6	276,3
	Трансфери организацијама/институцијама	0,3	1,2	5,9	5,1	8,9	6,1	7,4	20,1	27,5
	Субвенције	2,7	3,8	15,2	18,3	9,3	22,6	21,8	50,2	72,0
23	Плаћање камате	0,6	10,1	13,6	5,4	16,2	19,8	24,3	41,5	65,7
24	Остали издаци/потрошња/трансфери	1,9	44,4	25,5	32,1	36,7	37,3	71,8	106,1	177,9
25	Трансфери са ЈР	224,3	205,4	219,8	248,2	226,9	239,7	649,5	714,9	1364,4
	од чега: Буџет БиХ	51,6	51,6	61,5	57,6	52,3	54,9	164,8	164,8	329,7
	од чега: ФБиХ / кантони, општине, Дирекција за цесте	130,8	121,1	117,7	144,6	135,4	141,6	369,6	421,5	791,1
	од чега: РС / градови, општине, ЈП "Путеви РС"	30,7	22,7	28,4	33,1	26,5	30,4	81,8	89,9	171,7
	од чега: Брчко	11,2	10,0	12,1	13,1	12,7	12,8	33,3	38,6	71,9
27	Трансфери кантонима, општинама и градовима	17,2	18,1	18,7	40,2	23,0	25,4	54,0	88,5	142,6
28	Нето позајмљивање*	-1,3		-0,1	4,4	-0,7	-3,0	-1,4	0,7	-0,7
3	Нето набавка нефинансијских средстава	4,7	4,7	8,4	13,3	6,5	19,3	17,8	39,2	57,0
4	Владин суфицит (+) / дефицит(-) (1-2-3)	102,2	-23,0	46,1	-13,3	3,0	-57,2	125,2	-67,5	57,7
5	Нето финансирање**	-0,57	-1,4	-35,2	-9,0	-5,6	-8,2	-37,2	-22,8	-60,0

Табела б.

БиХ: држава, ентитети, Брчко Дистрикт, кантони I-V, 2008 г.

		I	II	III	IV	V	Q1	Q2	Укупно
1	Приходи (11+12+13+14)	423.907.208	419.784.845	483.068.613	556.052.141	468.257.540	1.326.760.666	1.024.309.681	2.351.070.346
11	Приходи од пореза	365.884.873	361.235.083	419.722.044	440.244.102	416.866.801	1.146.841.999	857.110.903	2.003.952.902
	Порези на добит појединаца и предузећа	18.111.809	24.534.333	35.964.793	33.784.658	16.942.525	78.610.934	50.727.183	129.338.117
	Порези на плате и радну снагу	20.074.584	28.816.874	25.692.452	32.049.227	27.666.912	74.583.910	59.716.139	134.300.049
	Порез на имовину	2.214.127	2.371.659	1.696.239	1.745.895	1.540.358	6.282.024	3.286.254	9.568.278
	Приходи од индиректних пореза*	324.480.548	303.963.832	351.223.953	371.126.040	367.071.633	979.668.334	738.197.673	1.717.866.007
	Остали порези	1.003.805	1.548.385	5.144.607	1.538.282	3.645.373	7.696.797	5.183.654	12.880.451
12	Непорезни приходи	56.389.160	56.103.965	61.220.330	54.319.749	41.839.545	173.713.455	96.159.293	269.872.748
13	Текуће потпоре (Грантови)	1.513.148	2.389.365	2.060.368	61.486.462	9.491.686	5.962.881	70.978.147	76.941.028
14	Остали приходи	120.027	56.432	65.872	1.828	59.509	242.331	61.337	303.668
2	Расходи (21+22+23)	316.069.687	365.838.658	372.739.333	464.218.454	437.559.660	1.054.647.678	901.778.114	1.956.425.792
21	Текући издаци	315.663.677	363.339.245	369.619.421	455.405.173	434.260.053	1.048.622.343	889.665.226	1.938.287.570
	Плате и накнаде	173.384.001	176.831.289	177.108.249	192.306.714	190.971.870	527.323.539	383.278.584	910.602.123
	од чега: Бруто плате	148.023.904	150.109.364	150.336.024	160.421.313	159.989.620	448.469.291	320.410.932	768.880.224
	од чега: Накнаде	25.360.098	26.721.925	26.772.225	31.885.401	30.982.251	78.854.248	62.867.652	141.721.900
	Доприноси послодавца и остали доприноси	8.231.021	8.469.281	8.339.164	9.448.301	9.533.401	25.039.465	18.981.702	44.021.167
	Издаци за материјал и услуге	26.331.686	35.358.117	44.612.437	43.158.361	40.031.823	106.302.240	83.190.185	189.492.424
	Грантови	103.187.783	128.793.738	133.192.342	204.691.714	177.314.487	365.173.863	382.006.200	747.180.064
	Издаци за камате и остале накнаде	4.529.186	13.886.820	6.367.230	5.800.083	16.408.472	24.783.236	22.208.555	46.991.791
22	Остали расходи	2.064.457	2.196.423	2.900.735	4.780.059	4.064.912	7.161.614	8.844.971	16.006.585
23	Нето позајмљивање*	-1.658.447	302.990	219.176	4.033.222	-765.305	-1.136.280	3.267.917	2.131.637
3	Нето набавка нефинансијских средстава	9.660.446	7.610.028	10.375.184	20.352.056	18.210.327	27.645.658	38.562.383	66.208.040
4	Владин суфицит/дефицит (1-2-3)	98.177.075	46.336.159	99.954.096	71.481.630	12.487.553	244.467.330	83.969.184	328.436.514
5	Нето финансирање**	-11.358.160	-13.075.109	-12.188.258	-8.667.075	-5.753.114	-36.621.527	-14.420.189	-51.041.717

Табела 7

Посавски кантон, I-VI, 2008. г.

		I	II	III	IV	V	VI	Q1	Q2	I-VI 2008	I-VI 2007
1	Приходи (11+12+13+14)	3.490.063	3.029.419	3.170.705	3.190.802	4.655.629	3.414.978	9.690.187	11.261.409	20.951.596	18.835.706
11	Приходи од пореза	2.599.548	2.249.073	2.760.559	2.719.794	2.678.273	2.826.659	7.609.180	8.224.726	15.833.906	15.109.702
	Порези на добит појединаца и предузећа	117.870	145.482	103.275	38.614	46.127	22.584	366.627	107.324	473.952	499.678
	Порези на плате и радну снагу	223.105	266.557	239.037	266.437	256.950	261.103	728.699	784.491	1.513.190	1.231.115
	Порез на имовину	43.961	37.479	68.256	20.487	37.242	54.317	149.696	112.046	261.742	225.159
	Домаћи порези на добра и услуге (по прописима до 31,12,2005)	54.757	31.903	34.642	28.218	29.133	38.147	121.302	95.498	216.801	280.417
	Приходи од индиректних пореза	2.126.256	1.729.663	2.275.991	2.340.381	2.267.159	2.382.851	6.131.910	6.990.391	13.122.301	12.711.948
	Остали порези	33.598	37.989	39.358	25.656	41.662	67.657	110.945	134.975	245.920	161.385
12	Непорезни приходи	705.316	722.914	345.643	424.611	385.627	413.742	1.773.874	1.223.980	2.997.853	2.617.004
13	Грантови	95.722	1.000	60.143	44.569	1.590.770	173.619	156.865	1.808.958	1.965.823	1.079.000
14	Остали приходи	89.476	56.432	4.360	1.828	959	958	150.268	3.745	154.013	30.000
2	Расходи (21+22)	2.387.649	2.547.327	3.270.755	3.181.784	3.468.213	3.952.333	8.205.732	10.602.330	18.808.061	14.925.215
21	Текући издаци	2.387.649	2.549.327	3.268.904	3.181.784	3.468.213	3.952.333	8.205.881	10.602.330	18.808.210	14.922.915
	Плате и накнаде	1.505.556	1.541.399	1.507.173	1.515.393	1.659.704	1.926.055	4.554.128	5.101.151	9.655.279	8.614.814
	од чега: Бруто плате	1.155.221	1.194.786	1.179.583	1.106.774	1.337.547	1.206.031	3.529.591	3.650.352	7.179.943	6.417.249
	од чега: Накнаде	350.334	346.613	327.590	408.618	322.157	720.024	1.024.537	1.450.799	2.475.336	2.197.565
	Доприноси послодавца и остали доприноси	139.408	141.599	140.170	139.221	163.146	145.619	421.176	447.987	869.163	809.144
	Издаци за материјал и услуге	860.478	561.176	816.101	718.050	554.827	589.050	2.237.756	1.861.928	4.099.684	2.468.726
	Грантови	-134.739	303.452	804.122	807.337	1.088.809	1.291.608	972.836	3.187.755	4.160.591	3.030.231
	Издаци за камате и остале накнаде	16.947	1.701	1.337	1.782	1.727	0	19.985	3.509	23.494	0
	Дознаке нижим потрошачким јединицама	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	Нето позајмљивање*	0	-2.000	1.851	0	0	0	-149	0	-149	2.300
3	Нето набавка нефинансијских средстава	677	216.414	97.679	2.859	534.061	95.221	314.770	632.140	946.910	278.676
4	Владин суфицит/дефицит (1-2-3)	1.101.737	265.678	-197.729	6.160	653.354	-632.575	1.169.685	26.939	1.196.624	3.631.815
5	Нето финансирање**	0	0	-3.943	-3.943	-3.973	0	-3.943	-7.916	-11.859	0

Табела 8

Унско-сански кантон, I-V, 2008. г.

		I	II	III	IV	V	Q1	Q2	I-V 2008	I-V 2007
1	Приходи (11+12+13+14)	20.067.566	17.881.682	20.574.663	22.341.100	21.664.612	58.523.911	44.005.712	102.529.623	88.167.154
11	Приходи од пореза	16.461.802	13.947.626	16.658.883	17.570.808	16.464.022	47.068.311	34.034.830	81.103.141	72.233.923
	Порези на добит појединаца и предузећа	562.084	548.285	385.650	582.678	426.431	1.496.019	1.009.109	2.505.127	2.403.910
	Порези на плате и радну снагу	1.231.875	1.361.470	1.351.203	1.663.042	1.298.788	3.944.548	2.961.830	6.906.378	5.965.704
	Порез на имовину	536.647	680.350	561.504	505.949	421.649	1.778.501	927.598	2.706.099	1.631.736
	Домаћи порези на добра и услуге (по прописима до 31,12,2005)	791.858	596.587	307.919	263.636	87.584	1.696.364	351.220	2.047.585	2.293.857
	Приходи од индиректних пореза	13.273.018	10.679.276	13.978.449	14.471.651	14.152.952	37.930.742	28.624.603	66.555.345	59.676.202
	Остали порези	66.321	81.658	74.157	83.852	76.618	222.136	160.470	382.606	262.514
12	Непорезни приходи	3.596.764	3.873.251	3.379.649	4.165.886	4.893.470	10.849.664	9.059.357	19.909.021	14.341.549
13	Грантови	9.000	60.805	536.131	604.405	307.120	605.936	911.525	1.517.461	1.587.482
14	Остали приходи	0	0	0	0	0	0	0	0	4.200
2	Расходи (21+22)	13.680.705	15.298.820	17.200.582	19.105.473	16.971.187	46.180.107	36.076.659	82.256.766	66.116.058
21	Текући издаци	13.680.705	15.310.710	17.188.039	19.105.473	16.971.187	46.179.454	36.076.659	82.256.113	66.191.133
	Плате и накнаде	8.685.481	8.978.123	9.467.693	9.784.173	9.751.742	27.131.297	19.535.915	46.667.212	40.562.751
	од чега: Бруто плате	7.162.158	7.442.346	7.664.285	7.580.606	7.978.900	22.268.790	15.559.506	37.828.296	33.594.472
	од чега: Накнаде	1.523.322	1.535.777	1.803.408	2.203.567	1.772.842	4.862.507	3.976.409	8.838.916	6.968.279
	Доприноси послодавца и остали доприноси	873.842	889.296	921.802	924.907	971.730	2.684.939	1.896.637	4.581.577	4.043.952
	Издаци за материјал и услуге	1.266.870	1.227.447	1.765.420	2.601.604	2.263.187	4.259.736	4.864.791	9.124.527	8.156.236
	Грантови	1.070.717	2.597.507	2.423.523	3.769.704	1.887.374	6.091.747	5.657.078	11.748.824	12.485.613
	Издаци за камате и остале накнаде	89.914	126.406	82.656	83.268	104.125	298.977	187.392	486.369	423.689
	Дознаке нижим потрошачким јединицама	1.693.881	1.491.932	2.526.945	1.941.817	1.993.029	5.712.757	3.934.846	9.647.604	518.892
22	Нето позајмљивање*	0	-11.890	12.543	0	0	653	0	653	-75.075
3	Нето набавка нефинансијских средстава	760.113	507.648	1.161.961	2.194.712	2.465.069	2.429.722	4.659.781	7.089.504	2.455.187
4	Владин суфицит/дефицит (1-2-3)	5.626.748	2.075.214	2.212.119	1.040.915	2.228.357	9.914.082	3.269.271	13.183.353	19.595.909
5	Нето финансирање**	-1.673	-1.673	-38.782	-8.126	-8.107	-42.128	-16.233	-58.361	-78.834

Табела 9

Зеничко-добојски кантон, I-V, 2008. г.

		I	II	III	IV	V	Q1	Q2	I-V 2008	I-V 2007
1	Приходи (11+12+13+14)	26.143.515	22.896.092	29.219.389	29.209.470	26.792.618	78.258.996	56.002.088	134.261.084	115.741.751
11	Приходи од пореза	21.512.382	18.897.029	22.728.500	24.118.134	22.573.410	63.137.912	46.691.544	109.829.456	97.354.103
	Порези на добит појединаца и предузећа	871.479	1.016.850	681.301	577.984	492.492	2.569.631	1.070.475	3.640.106	3.528.511
	Порези на плате и радну снагу	2.256.458	2.563.199	2.683.028	3.259.430	2.779.649	7.502.685	6.039.079	13.541.763	10.728.588
	Порез на имовину	753.467	719.532	689.325	1.069.152	1.084.739	2.162.324	2.153.891	4.316.215	3.493.520
	Домаћи порези на добра и услуге (по прописима до 31.12.2005)	842.581	847.925	621.749	625.898	216.675	2.312.255	842.573	3.154.828	4.436.718
	Приходи од индиректних пореза	16.672.915	13.659.335	17.960.931	18.485.182	17.904.729	48.293.181	36.389.910	84.683.091	74.832.210
	Остали порези	115.482	90.189	92.166	100.489	95.127	297.837	195.616	493.452	334.556
12	Непорезни приходи	3.424.454	3.753.128	5.920.906	4.719.035	3.760.620	13.098.488	8.479.655	21.578.143	18.206.291
13	Грантови	1.084.642	207.892	569.983	372.301	458.587	1.862.517	830.888	2.693.405	159.285
14	Остали приходи	122.037	38.043	0	0	0	160.080	0	160.080	22.072
2	Расходи (21+22)	19.731.941	24.164.071	26.052.657	24.949.402	27.601.885	69.948.670	52.551.287	122.499.957	93.608.216
21	Текући издаци	19.731.941	24.164.071	26.052.657	24.949.402	27.596.185	69.948.670	52.545.587	122.494.257	93.608.216
	Плате и накнаде	11.219.867	13.009.127	12.888.084	12.909.086	15.097.160	37.117.078	28.006.246	65.123.324	51.288.991
	од чега: Бруто плате	9.352.033	10.314.319	10.297.254	10.357.883	10.424.438	29.963.606	20.782.320	50.745.926	42.952.099
	од чега: Накнаде	1.867.834	2.694.809	2.590.829	2.551.203	4.672.723	7.153.472	7.223.926	14.377.398	8.336.892
	Доприноси послодавца и остали доприноси	1.122.497	1.226.058	1.222.158	1.223.114	1.241.802	3.570.713	2.464.917	6.035.629	5.079.084
	Издаци за материјал и услуге	3.907.037	4.390.395	4.508.860	4.269.053	3.388.543	12.806.292	7.657.596	20.463.887	17.706.379
	Грантови	3.363.862	5.336.356	7.106.332	6.290.183	7.682.633	15.806.550	13.972.816	29.779.366	17.891.502
	Издаци за камате и остале накнаде	88.574	3.533	13.171	6.634	61	105.277	6.695	111.972	92.812
	Дознаке нижим потрошачким јединицама	30.106	198.602	314.054	251.331	185.986	542.761	437.317	980.078	1.549.448
22	Нето позајмљивање*	0	0	0	0	5.700	0	5.700	5.700	0
3	Нето набавка нефинансијских средстава	1.014.328	1.312.966	2.753.200	2.734.031	2.685.827	5.080.494	5.419.857	10.500.352	5.513.464
4	Владин суфицит/дефицит (1-2-3)	5.397.246	-2.580.946	413.532	1.526.037	-3.495.094	3.229.832	-1.969.056	1.260.776	16.620.071
5	Нето финансирање**	-154.055	-2.500	-27.496	-14.998	-2.500	-184.051	-17.498	-201.548	-86.902

Табела 10